

[Bernhard Baunsgaard.]

Det er det, som man i gamle dage kaldte hædersgaver, og som i redegørelsen hedder livsvarig støtte til kunstnere. Det er belønning for den indsats, der har været ydet. Vi har på andre tidspunkter drøftet, hvordan vi skal behandle samfundsborgere, når de bliver noget ældre, og dér er det min principielle indstilling, at lige så vel som det danske samfund på et eller andet tidspunkt bør nå dertil, at vi får folkepension alle sammen, hvad enten vi har været offentligt eller privat ansatte, er jeg enig med Wechselmann-udvalget, at vi også bør nå dertil, at støtten til kunstnere, når de bliver ældre, også sker via folkepensionen og ikke på nogen anden måde.

Jeg håber, man forstår denne min betragtning om kunstfondets dobbelte opgave: at skabe mulighed for, at medborgere overhovedet beskæftiger sig med kunst, fordi det er så væsentligt for os alle sammen – tænk bare på, hvor vi i oldtiden starter med en overklassekunst, det skønne og det gode findes kun hos overklassen, og hvordan kunstnerne har lært os, at det skønne og det gode også findes andre steder end i overklassen – og så dette med at gøre det nyttigt for os. Jeg vil gerne diskutere det, som de to ordførere bragte frem, nemlig om man også kan gøre det ved en pædagogisk indsats af større omfang; ministeren var også inde på det. Derudover vil jeg advare imod at lytte til de tanker, som fremskridtspartiet bragte frem her: ødelægge menneskeheden mulighed for bedre at fatte sin egen situation, og jeg vil advare imod at tro, at man ofrer et beløb, som det danske samfund på nogen måde har ret til at være stolt over. Det er så bedrøvelig lidt, der anvendes. Jeg gentager: 1 kr., hver gang der bruges 10.000 kr. til alle formål fra det danske samfunds side.

Ib Christensen (DR):

Efter retsforbundets mening ligger statens kulturelle forpligtelser på områderne undervisning, uddannelse, forskning og bevarelse af nationalkulturelle værdier. Derimod mener vi ikke, at staten har en opgave i retning af gennem kulturpolitisk direktion, økonomisk intervention i befolkningens kulturliv, censur, beskatning og tilskud at påvirke kulturlivet og kulturforbruget. Det er efter vores opfattelse udtryk for en formynderisk holdning, der foragter det enkelte menneskes selvbestemmelses-

ret. Alle ved – og det gælder også dem, der voldsomt protesterer mod Statens Kunstfond – at disse 6,8 mill. kr. eller 8,8 mill. kr., hvis ministeren får sin vilje, jo er et uendeligt lille beløb. Der er ingen som helst, der tror på, at det kan redde Danmarks økonomi, hvis vi afskaffede kunstfondet. Dette drejer sig derfor kun om et symbolsk udtryk for hele denne kulturpolitik, som man kalder liberal, men som ikke har ret meget med liberalisme at gøre. Man kan kalde den konservativ, eller man kan kalde den socialistisk, men liberal i den betydning, at befolkningen selv skal bestemme sit eget kulturforbrug, er den i hvert fald ikke.

Det kan efter vores opfattelse ikke være statsmagtens opgave at bestemme eller påvirke folk til at gå til klassisk koncert eller i cirkus. Vi mener, at den enkeltes selvbestemmelsesret skal respekteres fuldt ud, og vi vender os derfor stærkt imod den kulturpolitik, som Statens Kunstfond er et symbol på. Vi tror ikke på den reelle uafhængighed af disse 3 mands udvalg, der skal sidde på statens vegne og være kunstdommere, og vi ved jo fra den seneste debat om Solvognen og Thorsen, at der er en god del hykleri gemt i dette, for når det politiske tryk bliver for stærkt, viger man jo. Derfor mener jeg, at denne debat om Solvognen og Thorsen har afsløret hulheden i den såkaldte uafhængige kulturpolitik, hvor man skulle støtte næsten alt og alle, og hvor der sandelig ikke var tale om politisk pression eller direktion.

Uanset om man lever i Sovjetunionen, i Chile eller i Danmark, er det de politiske magthavere, der bestemmer, når staten blander sig i kulturlivet. Det er jo også en kendsgerning, det er det, befolkningen gør oprør imod, de, der er imod Statens Kunstfond, og hvad det står for. De gør oprør imod det, som de betragter som formynderi og bedreviden fra statens side. Det er ikke denne $\frac{1}{10}$ promille af statens udgifter, som man tror er den store sag.

Det viser sig jo også, når vi ser på de kulturpolitiske tilskud, at de i vidt omfang går til det ukontroversielle og til det etablerede. Det gør de for langt den overvejende dels vedkommende. Ikke til det avancerede, det kontroversielle. Tværtimod, for hvis de gør det, får vi jo den debat, som vi har haft, og som jeg hentyder til.

Videre kan man spørge: hvem går denne